

**UCHWAŁA NR XVIII/...../2025
RADY GMINY SIEROSZEWICE**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sieroszewice na lata 2026-2029

Na podstawie art. 4¹ ust. 1-2a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) Rada Gminy Sieroszewice uchwala co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sieroszewice na lata 2026-2029 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sieroszewice.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Bez zastrzeżeń pod względem
formalno - prawnym

Radca Prawny
Radosław Cegła
Radosław Cegła

UZSADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XVII/...../2025
RADY GMINY SIEROSZEWICE

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sieroszewice na lata 2026-2029

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.) Rada Gminy uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień. Jest on zgodny z kierunkami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia. Wskazuje zadania na rzecz zintegrowanych przeciwdziałań uzależnieniom w tym: uzależnieniom od tytoniu (nikotyny), od alkoholu od uzależnień behawioralnych i od narkotyków. Wszystkie te zagadnienia zawarte są w celu operacyjnym 2 Narodowego Programu Zdrowia: Profilaktyka uzależnień.

Obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych wynika z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Natomiast z art. 12 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika nakaz uwzględniania w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godzin sprzedaży nocnej napojów alkoholowych.

Realizacja zadań, o których mowa w programie jest przedstawiona w postaci uchwalonego przez Radę Gminy Sieroszewice Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sieroszewice na lata 2026-2029.

Projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sieroszewice na lata 2026-2029 uzyskał pozytywną rekomendację Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sieroszewicach.

Mając na uwadze powyższe podjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik do Uchwały/...../2025
RADY GMINY SIEROSZEWICE
z dnia 2025 roku

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY SIEROSZEWICE NA LATA 2026-2029**

Sieroszewice, październik 2025

SPIS TREŚCI

I. Diagnoza problemów związanych z używaniem alkoholu w Gminie Sieroszewice

II. Analiza badanych problemów oraz cele możliwe do osiągnięcia

III. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

IV. Organizacyjne zasoby Gminy w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy domowej

V. Koordynowanie zadań Programu

VI. Finansowanie zadań Programu

VII. Ewaluacja realizacji zadań programu

Wprowadzenie

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków należą do jednych z najbardziej poważnych problemów społecznych występujących w Polsce. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie ale wpływają też na całą populację.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sieroszewice na lata 2026 - 2029 zwany dalej Gminnym Programem jest dokumentem określającym działania, które będą realizowane w ramach własnych przedsięwzięć, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych oraz przeciwdziałania przemocy domowej. Zadania programowe są w dużej mierze kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych. Gminny Program skierowany jest do całej społeczności lokalnej gminy Sieroszewice, a nie tylko do osób uzależnionych od alkoholu, pijących ryzykownie czy szkodliwie.

Podstawy prawne działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w Polsce określają: ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 ze zm.), ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.), ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 ze zm.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

Zadania na rzecz ograniczania stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (tzw. „dopalaczy”) oraz ograniczania zachowań związanych z uzależnieniem behawioralnych zawierają ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowy

Program Zdrowia w celu operacyjnym 2: „Profilaktyka uzależnień” - Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Zarówno ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i Narodowy Program Zdrowia wymieniają ograniczanie dostępności alkoholu jako strategiczne zadanie samorządów gminnych w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym.

Światowa Organizacja Zdrowia w raporcie dotyczącym państw Unii Europejskiej przedstawia swoje rekomendacje do sposobów niwelowania problemów alkoholowych. Wynika z nich, że „Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku¹” W uzasadnieniu podaje między innymi, że istotne w tych działaniach są również: kontrola sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez przedsiębiorców nimi handlujących, zwłaszcza w trosce o dzieci i młodzież.

W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy poprzez podjęcie uchwał określających liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej ich sprzedaży na wynos. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 jest elementem Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Sieroszewice na lata 2025-2034².

Niniejszy program jest też odpowiedzią na występujące w społeczności lokalnej problemy związane z piciem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi np. zakupy, hazard, praca, korzystanie z kredytów, granie w gry itp. Oparty jest na analizie problemów, wynikających z diagnozy i potrzeb związanych z ich niwelowaniem oraz uwzględnia zasoby i środki, którymi Gmina dysponuje. Odnosi się do zapisów art. 12 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

¹ J. Moskalewicz, J. Sierostawski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne*, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.

² *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sieroszewice na lata 2025 – 2034*.

alkoholizmowi, z którego wynika konieczność uwzględniania w Gminnym Programie aktualnej sytuacji związanej realizacją uchwał w tym zakresie³.

I. Diagnoza problemów związanych z używaniem alkoholu w Gminie Sieroszewice

- **Dane uzyskane od podmiotów Gminy realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej**

Gmina Sieroszewice, będąca jednostką wiejską, zlokalizowana jest we wschodniej części powiatu ostrowskiego, w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego. Graniczy z dwiema gminami z powiatu kaliskiego (gminy Godziesze Wielkie i Brzeziny), trzema powiatu ostrzeszowskiego (gminy Kraszewice, Mikstat i Grabów nad Prosną) i trzema powiatu ostrowskiego (gminy Przygodzice, Ostrów Wielkopolski i Nowe Skalmierzyce). Gmina Sieroszewice zajmuje powierzchnię 163,54 km², co stanowi ok. 14% powierzchni powiatu ostrowskiego. Zgodnie z danymi z ewidencji ludności w 2024 roku gmina zamieszkała była przez 9 457 osób, co stanowiło blisko 6% osób zamieszkujących powiat ostrowski. Gęstość zaludnienia na jej terenie kształtowała się w tym czasie na poziomie 57 os./km².

Gmina Sieroszewice podzielona jest na 18 sołectw: Bibianki, Biernacice, Bilczew, Kania, Latowice, Masanów, Namysłaki, Ołobok, Parczew, Psary, Raduchów, Rososzyca, Sieroszewice, Sławin, Strzyżew, Westrza, Wielowieś, Zamość. Urząd Gminy Sieroszewice znajduje się przy ul. Ostrowskiej 65 w Sieroszewicach.

⇒ Liczba mieszkańców Gminy w poszczególnych latach

	2022	2023	2024	2025
Liczba mieszkańców ogółem	9 603	9 527	9 457	9400

Źródło: dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy Sieroszewice

³ art. 12 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi "Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii".

⇒ Populacje osób w Gminie Sieroszewice, u których występują różne kategorie problemów uzależnień na tle wyników badań w Polsce (dane szacunkowe wg. KCPU).

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. KCPU)		W Polsce	W gminie Sieroszewice
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 580 tys.	ok. 142 osoby
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 370 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 2,5% populacji	ok. 943 tys.	ok. 236 osób
Osoby pijące szkodliwie	6% populacji	2,3 mln	ok. 460-500 osób

⇒ Uchwały i zarządzenia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Tab. 1. Liczba uchwalonych zezwoleń i zezwolenia wydane przedsiębiorcom w latach 2022-2024.

	2022	2023	2024
Liczba uchwalonych zezwoleń, aktualnie obowiązujących	96	96	96
Liczba zezwoleń wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom	76	71	73
Liczba zezwoleń pozostających poza obiegiem prawnym „niewykorzystanych”	20	25	23

Z analizy danych wynika, że jest liczba zezwoleń pozostających poza obiegiem prawnym „niewykorzystanych”.

W Gminie w roku 2018 podjęta została uchwała nr XXXVII/288/2018 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,

zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych na terenie Gminy Sieroszewice.

⇒ Rynek napojów alkoholowych w Gminie

Tab. 2. Wartość alkoholu sprzedanego w placówkach na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców.

	2021	2022	2023	2024
Wartość sprzedanego alkoholu ogółem	8 885 047,65 zł	9 123 392,76 zł	10 264 912,06 zł	10 282 002,71 zł
Liczba mieszkańców ogółem	9 612	9 603	9 527	9 457
Kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu - każdy mieszkaniec Gminy	924,37 zł	950,06 zł	1077,45 zł	1087,24 zł

Źródło: dane z ewidencji ludności oraz biura ds. kadr, kultury i zdrowia Urzędu Gminy Sieroszewice

Wartość sprzedanego alkoholu w placówkach handlujących alkoholem w Gminie systematycznie wzrasta. W 2024 roku wyniosła 10 282 002,71. Kolejnym, wskaźnikiem jest wzrastająca, w przedziale lat 2021-2024 kwota, którą rocznie przeznaczają się na zakup alkoholu każdy (w tym dziecko) statystyczny mieszkaniec Gminy. Wynosi ona w 2024 roku 1 087,24 zł.

Tab. 3. Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem.

	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców ogółem w poszczególnych latach	9 603	9 527	9 457
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	28	26	27
Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	342	366	350

Źródło: dane z ewidencji ludności oraz biura ds. kadr, kultury i zdrowia Urzędu Gminy Sieroszewice

Z powyższych danych wynika, że w 2024 roku na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Sieroszewice przypada 350 osób. Według Światowej Organizacji

Zdrowia jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powinno przypadać nie mniej niż 1000-1500 osób. Wraz ze wzrostem dostępności alkoholu, wzrasta liczba szkód generowanych przez alkohol.

Rada Gminy może przyjąć uchwały w sprawie ograniczenia w godzinach nocnych sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz uchwały w sprawie stałego lub czasowego zakazu sprzedaży, podawania, wnoszenia oraz spożywania napojów alkoholowych na określonym obszarze Gminy.

Tab. 4. Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

	2022	2023	2024
Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ogółem	5	4	8
w tej liczbie OSP	0	0	0

Źródło: dane z biura ds. kadr, kultury i zdrowia Urzędu Gminy Sieroszewice

⇒ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieroszewicach

Tab. 5. Kategorie zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

	2022	2023	2024
Liczba rodzin objętych pomocą	164	408	303
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	5	4	4
Liczba rodzin z problemem narkotykowym	0	0	0
Liczba rodzin z problemem przemocy domowej	35	33	59

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieroszewicach

Z danych uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, że w latach 2022-2024 znacznie wzrosła liczba rodzin z problemem przemocy domowej. Natomiast liczba rodzin objętych pomocą kształtuje się odpowiednio 2022 rok -164 rodziny, 2023 rok -408 rodzin, 2024 rok -303 rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi zadania:

1. Realizacja „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2024-2030 w Gminie Sieroszewice”.

2. Rozwój infrastruktury terapeutycznej i świadczenie specjalistycznych usług dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin i dla rodzin z problemem przemocy domowej. Od 2016 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieroszewicach w każdy wtorek w godz. 14:00 -19:00 działa Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy i rodzin w kryzysie.

3. Działania informacyjne i prewencyjne w celu zwiększenia wrażliwości społecznej wobec osób doznających przemocy domowej.

4. Wzmacnianie współpracy GOPS z różnorodnymi instytucjami (policja, sąd, szkoły, służba zdrowia) w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i przeciwdziałania uzależnieniom.

5. Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

⇒ Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej i grupy robocze

Tab. 6. Kategorie zadań realizowanych w ramach procedury Niebieskie Karty.

Kategorie działań	2022	2023	2024
Liczba nowych Niebieskich Kart	43	42	79
Liczba NK w rodzinie z problemem alkoholowym	16	12	25

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieroszewicach

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sieroszewicach został powołany Zarządzeniem Nr 36.2025 z dnia 17 marca 2025 Wójta Gminy Sieroszewice. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w „Gminnym programie przeciwdziałania przemocy

domowej na lata 2024-2030 w Gminie Sieroszewice". W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi 9 osób, są to przedstawiciele; Policji, Sądu Rejonowego, Służby Zdrowia, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowej oraz pedagoga szkolni. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych dziedzin, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują. Grupa podejmuje współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym i przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej na terenie Gminy Sieroszewice. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych. Celem działania Zespołu jest strategiczne ukierunkowanie działań dot. przeciwdziałania przemocy domowej, usprawnienie przepływu informacji oraz reagowanie na zidentyfikowane problemy społeczne, w szczególności dotyczące przemocy domowej. Zespół powołuje grupę diagnostyczno-pomocową, której zadaniem jest dokonanie oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową, realizacji procedury „Niebieskie Karty”, realizacji działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, oraz podejmowanie decyzji o zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty” w rodzinach w przypadku ustania przemocy. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w 2024 r. realizując zadania procedury „Niebieskiej Karty” spotykał się 7 razy na posiedzeniach oraz 79 razy zapoznawał się z dokumentacją i diagnozował wpływające „Niebieskie Karty”. Podczas prac Zespołu rozmawiano na temat zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Sieroszewice, omawiano akty prawne, według których podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Omawiano również zadania jakie spoczywają na członkach Zespołu Interdyscyplinarnego, grupach diagnostyczno-pomocowych i procedurę „Niebieskiej Karty”. Spotkania Zespołu miały na celu poprawę sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej i ich najbliższemu otoczeniu. Członkowie Zespołu diagnozowali i monitorowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie.

Liczba realizowanych procedur „Niebieskiej Karty” w 2024 roku w tym:

Liczba wszczętych procedur „NK” – 79

Liczba procedur kontynuowanych z poprzedniego roku – 1

Liczba zakończonych procedur „NK” – 30

Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych - 125

Liczba procedur „NK”, które będą kontynuowane w 2025 roku – 23

Grupy diagnostyczno-pomocowe pracowały z 60. rodzinami, u których były założone „NK” w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej.

⇒ Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy

Tab. 7. Zadania realizowane przez Punkt Konsultacyjno-informacyjny ds. uzależnień i przemocy domowej.

	2022	2023	2024
Liczba porad udzielonych osobom z problemem alkoholowym:	6	9	13
- dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionym i DDA)	2	2	2
Liczba osób korzystających z punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy i rodzin w kryzysie	41	47	51
Liczba udzielonych konsultacji w punkcie konsultacyjnym dla ofiar przemocy i rodzin w kryzysie	211	162	225

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów

A w każdy poniedziałek w Urzędzie Gminy Sieroszewice - sala Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych od godz. 8:00 do 11:00 prowadzone są bezpłatne konsultacje ze specjalistą psychoterapii uzależnień.

Podstawowymi zadaniami Punktu Konsultacyjnego są:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Zarówno w Polsce jak i w gminie wzrosła liczba osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc. Członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, jeżeli pracują w PK są również, w przypadku podejrzenia przemocy domowej, zobowiązani do uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty”.

⇒ *Komenda/posterunek Policji*

Tab. 8. Kategorie wykroczeń wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rodzaj	2022	2023	2024
Liczba osób poddanych kontroli stanu trzeźwości	190	123	410
Zatrzymanie za posiadanie środków odurzających	3	0	1
Prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości	10	5	11
Prowadzenie pojazdów po użyciu alkoholu	3	2	5
Prowadzenie pojazdów mechanicznych w czasie czynnego zakazu prowadzenia oraz w stanie nietrzeźwości	2	0	1
Prowadzenie pojazdów nie mechanicznych (rower) pod wpływem alkoholu	1	0	0
Zakłócanie porządku publicznego pod wpływem alkoholu	35	12	14
Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	89	31	32

	dane łącznie z PP w Skalmierzycach		
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	1	2	1
Spowodowanie wypadków pod wpływem alkoholu	0	0	0
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	26	20	32
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0
Zatrzymano sprawców przemocy domowej w stanie nietrzeźwości do PDOZ	2	4	2
Znęcanie się	2	3	2
Rozpijanie małoletniego	0	0	0

Źródło: Posterunek Policji w Sieroszewicach zs. w Rososzycy

⇒ Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Tab. 9. Realizacja ustawowych zadań komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania Komisji	2022	2023	2024
1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:	5	6	11
- liczba rozmów motywujących do podjęcia leczenia	6	9	13
- liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia dobrowolnego	3	3	9
- liczba osób pozostających w trakcie leczenia dobrowolnego	0	0	3
- liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych	2	5	6
- liczba wniosków skierowanych do sądu.	0	3	2
2. Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym	0	0	0
- liczba zaplanowanych kontroli,	0	0	0

- liczba przeprowadzonych kontroli.	0	0	0
3. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:	2	6	6
- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	2	6	6
4. Udział członków komisji w pracach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy domowej	1	1	1

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W okresie obowiązywania niniejszego Programu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sieroszewicach planuje przeprowadzenie kontroli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy w celu weryfikacji przestrzegania zasad i warunków określonych w zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana została Zarządzeniem Nr 25.2025 Wójta Gminy Sieroszewice z dnia 11 lutego 2025 roku w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do zadań Komisji należą:

- a) inicjowanie i koordynowanie polityki gminy wobec problemów alkoholowych w gminie Sieroszewice,
- b) przyjmowanie wniosków na leczenie,
- c) motywowanie do podjęcia leczenia, informowanie o szkodliwym działaniu spowodowanym nadużywaniem alkoholu,
- d) opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- e) współpraca z Posterunkiem Policji w sprawie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Sieroszewice,
- f) wytyczania priorytetów Programu,
- g) organizowanie półkolonii dla dzieci związane z profilaktyką uzależnień (profilaktyką uniwersalną).

⇒ Szkoły i inne placówki oświatowe

W 2025 r. realizowano program profilaktyczny „Trzeci Elementarz, czyli program siedmiu kroków”. Realizatorami programu było 20 nauczycieli szkół prowadzonych przez Gminę. Nauczyciele przeprowadzili zajęcia profilaktyczne z uczniami. Realizatorzy programu uczestniczyli w szkoleniu przygotowującym do prowadzenia zajęć w zakresie profilaktyki problemów związanych z używaniem przez młodzież substancji psychoaktywnych (nikotyny, alkoholu narkotyków/dopalaczy) oraz pracy z dzieckiem z rodziny dysfunkcyjnej, w tym z rodziną z problemem alkoholowym. Programem objęto uczniów, rodziców dzieci uczestniczących w programie oraz nauczyciele, w ramach cyklicznych szkoleń rad pedagogicznych. Każdy realizator programu: Przeprowadził cykl zajęć profilaktycznych z uczniami, 1-2 spotkań z rodzicami tych uczniów według scenariusza programu oraz spotkanie z radą pedagogiczną szkoły, w której realizowany był program. Skuteczność programów profilaktycznych w niwelowaniu zagrożeń związanych z kontaktowaniem się dzieci i młodzieży z substancjami psychoaktywnymi jest tym większa, im liczniejsza populacja jest nimi objęta. Są więc podstawy, aby zakładać, że tak liczna grupa osób uczestniczących każdego roku w programach profilaktycznych przełoży się na lepsze i bezpieczniejsze funkcjonowanie dzieci i młodzieży, zarówno w szkole, w domu jak i w przestrzeniach społecznych.

II. Analiza badanych problemów oraz cele możliwe do osiągnięcia

Problemy wynikające z diagnozy (analiza każdego problemu)	Cele (każdy problem ma opisane cele)
Wzrost wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	<u>Cel główny:</u> -ograniczenie dostępności alkoholu <u>Cele szczegółowe:</u>

	<ul style="list-style-type: none"> - obniżenie liczby zezwoleń niewykorzystanych, nadmiarowych, - wprowadzenie ograniczenia godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach, w tym na stacjach paliw
Wzrost spożycia alkoholu wśród mieszkańców gminy	<p><u>Cel główny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -ograniczenie wzrostu spożycia alkoholu wśród mieszkańców gminy <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie udziału w edukacji publicznej nt. problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, - zapewnienie udziału w kampaniach społecznych
Picie alkoholu przez uczniów szkół podstawowych	<p><u>Cel główny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -ograniczenie picia alkoholu przez uczniów <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -udział uczniów w programach rekomendowanych i innych
Brak sprzeciwu, a nawet akceptacja picia alkoholu przez dzieci ze strony rodziców	<p><u>Cel główny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -ograniczenie akceptacji rodziców dla picia alkoholu przez ich dzieci <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie udziału w programach dla rodziców - zapewnienie udziału w kampaniach społecznych - zapewnienie wsparcia psychologa
Sprzedaż alkoholu nieletnim	<p><u>Cel główny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -ograniczenie sprzedaży alkoholu nieletnim <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -realizacja szkoleń dla osób handlujących alkoholem - kontrole punktów sprzedaży alkoholu
Na terenie Gminy są osoby nieliczne, dorosłe osoby zażywające narkotyki	<p><u>Cel główny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -zminimalizowanie zainteresowania używkami narkotykami <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kontakt z psychologiem, - rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych

Problem alkoholowy w wielu rodzinach	<p><u>Cel główny:</u> -zmniejszenie problemów alkoholowych w rodzinach</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> - edukacja w zakresie problemów alkoholowych - rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych</p>
Dorośli respondenci zwracają uwagę na problem picia alkoholu przez młodzież. Coraz niższy wiek inicjacji alkoholowej	<p><u>Cel główny:</u> -ograniczenie liczby pijących nieletnich</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> -zapewnienie udziału w programach rekomendowanych, edukowanie, świadome wychowanie, promowanie trzeźwości</p>
Nadmierne korzystanie z internetu i gier komputerowych	<p><u>Cel główny:</u> -zmniejszenie liczby godzin spędzanych przed internetem.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> - udział uczniów w programach rekomendowanych, - zapewnienie kontaktu z psychologiem,</p>

III. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

a) Zadania wskazane ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Prowadzenie Punktu konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy <u>Adresaci zadania:</u> osoby uzależnione, mieszkańcy Gminy	-Liczba osób uzależnionych -Liczba udzielonych porad	Konsultanci PIK

2.	Współpraca z poradnią Leczenia Uzależnień (w zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii) <u>Adresaci zadania:</u> osoby uzależnione, współuzależnione, GKRPA	-Liczba spotkań roboczych z pracownikami poradni Leczenia Uzależnień -Liczba przekazanych skierowań do Poradni przez GKRPA lub Punkt Konsultacyjny	GKRPA Psychologowie Terapeuci
3.	Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu <u>Adresaci zadania:</u> osoby uzależnione, GKRPA	-Liczba podjętych działań	GKRPA
4.	Zwiększanie dostępności oferty interwencyjno-motywacyjnej dla osób z problemem alkoholowym <u>Adresaci zadania:</u> osoby uzależnione, współuzależnione	-Liczba osób, które skorzystały z konsultacji interwencyjno-motywacyjnych	GKRPA GOPS
5.	Nawiązywanie i rozwijanie współpracy między przedstawicielami różnych służb w tym przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości (prokuratorzy, sędziowie, kuratorzy) w celu kierowania osób stosujących przemoc domową do programów korekcyjno-edukacyjnych <u>Adresaci zadania:</u> Instytucje współpracujące z GKRPA	-Liczba instytucji zaangażowanych we współpracę	GKRPA Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej Przedstawiciele Instytucji współpracujących

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego <u>Adresaci zadania:</u> osoby współuzależnione od alkoholu, narkotyków i zachowań behawioralnych	-Liczba osób współuzależnionych	Konsultant PIK

2.	- realizacja programów/warsztatów w zakresie niwelowania problemów uzależnień <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe współzależnione mieszkańcy Gminy	Liczba uczestników - dorosłych - dzieci	Psycholog Psychoterapeuta
3.	Finansowanie działalności Świetlic Środowiskowych i innych struktur dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież	-Liczba świetlic środowiskowych objętych finansowaniem -Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach świetlicowych	GKRPA
4.	Organizowanie dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych problemami uzależnień i przemocą domową różnych form wypoczynku z programami socjoterapeutycznymi <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież	- Liczba różnych form wypoczynku - Liczba odbiorców wdrażanych działań	GKRPA GOPS
5.	Popularyzacja informacji o dostępności pomocy dla dzieci ze Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) oraz ich opiekunów <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	-Liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjnych -Liczba opublikowanych informacji o dostępności pomocy	GKRPA
6.	Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat psychologicznych i prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy domowej. <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	-Liczba opracowanych lub zakupionych materiałów edukacyjnych	GKRPA GOPS
7.	Członkostwo w Interdyscyplinarnym Zespole ds. przeciwdziałania przemocy domowej <u>Adresaci zadania:</u> GKRPA	-Liczba posiedzeń Interdyscyplinarnego Zespołu, w których uczestniczył przedstawiciel GKRPA	GKRPA Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej

8.	Współdziałanie ze strukturami Policji, Pomocy Społecznej, Sądami i Prokuratorami w zakresie procedury „Niebieskich Kart” <u>Adresaci zadania:</u> GKRPA, GOPS Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej	-Liczba spotkań roboczych, porad i konsultacji z przedstawicielami Policji, GOPS, sądów, kuratorów i prokuratury	GKRPA GOPS Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej
----	---	--	--

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Realizacja programów rekomendowanych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień <u>Adresaci zadania:</u> uczniowie, rodzice, nauczyciele	- Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, - Liczba osób przeszkolonych do realizacji profilaktycznych programów	Instruktor programów rekomendowanych przygotowani nauczyciele
2.	Organizowanie działań profilaktycznych z elementami pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży <u>Adresaci zadania:</u> uczniowie szkół, rodzice tych uczniów	- Liczba osób uczestniczących w zajęciach - Liczba zajęć	Nauczyciele zajęć sportowych
3.	Organizowanie szkoleń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w tym behawioralnych <u>Adresaci zadania:</u> członkowie GKRPA, sprzedawcy napojów alkoholowych, pracownicy świetlicy opiekuńczo-wychowawczej oraz osoby realizujące gminny program	- Liczba osób objętych działaniami profilaktycznym i edukacyjnymi - Liczba szkoleń	Osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje
4.	Upowszechnianie wiedzy nt. spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD)	- Liczba szkoleń dla osób dorosłych - Liczba młodzieży	Osoby posiadające potwierdzone

	<u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy		kwifikacje
5.	Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych organizowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Rzecznika Praw Dziecka <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	- Liczba kampanii - Liczba materiałów informacyjno- edukacyjnych	GKRPA
6.	Działalność edukacyjna na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz bezpieczeństwa w miejscach publicznych <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba materiałów edukacyjnych opracowanych i rozpowszechnionych	GKRPA
7.	Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba inicjatyw lokalnych wspierających aktywność fizyczną	GKRPA Szkoły podstawowe
8.	Organizowanie i dofinansowywanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> Sprzedawcy napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	Osoby posiadające potwierdzone kwalifikacje

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami działającymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym behawioralnych i przemocy domowej	- Liczba podmiotów - Liczba uczestników	GKRPA
2.	Zapewnienie warunków działania/pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania, Świetlic Środowiskowych, Punktu Konsultacyjnego <u>Adresaci zadania:</u> GKRPA, uczestnicy świetlic	-Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach liczba kadry zatrudnionej w świetlicach	GKRPA Wychowawcy, Opiekunowie

3.	Sporządzanie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> GKRPA	-Liczba rozpatrzonych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych -Liczba sporządzonych postanowień Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	GKRPA
4.	Współpraca ze specjalistami pracującymi na rzecz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym m. in. za wykonywanie badań oraz wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia <u>Adresaci zadania:</u> GKRPA, biegły psychiatra, biegły psycholog	liczba specjalistów współpracujących z GKRPA liczba wykonanych badań lub opinii w przedmiocie uzależnienia	GKRPA Specjaliści współpracujący z GKRPA

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Zadanie to oznacza, iż w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować bezpośrednio do sądu z aktem oskarżenia. Najpopularniejszą formą działań gmin w omawianym zakresie jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 43 lub art. 45 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.⁵⁾

⁵⁾ *Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2025 roku, KCPU Warszawa 2024.*

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Kontrole zasad i warunków wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy i sprzedawcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	- Liczba zaplanowanych kontroli - Liczba wykonanych kontroli	GKRPA
2.	Organizowanie szkoleń dla właścicieli, sprzedawców napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	- Liczba uczestników szkolenia	Osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
3.	Podejmowanie interwencji spowodowanych zakłóceniem porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe lub będące pod wpływem substancji psychoaktywnych, lub są sprawcami przemocy <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	- Liczba interwencji	Policja

Działalność komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym kierowanie do biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia. <u>Adresaci zadania:</u> osoby z problemem uzależnienia	- Liczba przyjętych wniosków, - Liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych, - Liczba wniosków skierowanych do sądu	GKRPA
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> Właściciele i sprzedawcy punktów sprzedaży napojów alkoholowych	- Liczba przeprowadzonych kontroli	

Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy ubiegający się o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie alkoholu	- Liczba zaopiniowanych wniosków	
Udział członków komisji w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grupie roboczej ds. przeciwdziałania przemocy domowej. <u>Adresaci zadania:</u> - osoby wnioskowane przez Zespół Interdyscyplinarny	- liczba spotkań w ramach prac w zespołach liczba osób objętych pomocą	

b) Zadania wskazane w Narodowym Programie Zdrowia

Konieczność realizacji zadań, które zapewnią skuteczne egzekwowanie przepisów w zakresie zmniejszania dostępności fizycznej alkoholu znalazły się również w NPZ. Zadania te umieszczone są w Wykazie zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka uzależnień – zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, uzależnienie od alkoholu.

Badania ostatnich dziesięcioleci przyniosły wiele informacji dokumentujących silną zależność między poziomem konsumpcji alkoholu, a wieloma problemami zdrowia i porządku publicznego. Wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku.

LP	Sugerowane działania w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu w Gminie Sieroszewice
1.	Obniżenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pozostających poza obiegiem prawnym (niewykorzystanych).
2.	Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw).

IV. Organizacyjne zasoby Gminy w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy domowej

- **Analiza SWOT**

Przy określaniu priorytetów działań w pracach nad programem wykorzystano analizę SWOT, oceniającą zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na realizację zadań.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Wieloletnia realizacja zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej w Gminie Sieroszewice.• Wystarczające na realizację zadań środki finansowe.• Profesjonalna kadra służąca rozwiązywaniu problemów społecznych (członkowie GKRPA, pracownicy GOPS, kadra pedagogiczna).• Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (GOPS, posterunek policji, placówki oświatowe).	<ul style="list-style-type: none">• Niechęć osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia. Niewystarczająca świadomość społeczności lokalnej na temat współczesnych zagrożeń związanych z uzależnieniem.• Brak na terenie gminy placówek resocjalizacyjnych, placówek dla nieletnich oraz samotnych matek z dzieckiem.• Niewystarczająca ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i zajmujących się profilaktyką uzależnień.• Niedostateczna liczba grup wsparcia, grup samopomocowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilny dostęp do środków finansowych pochodzących z zezwoleń • Realizacja profesjonalnych, o udowodnionej naukowo skuteczności programów profilaktycznych, zgodnie z celem operacyjnym nr 2 Narodowego Programu Zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost spożycia alkoholu przez populację osób pełnoletnich. • Niekorzystne wyniki badań dot. używania substancji psychoaktywnych przez młodzież – ESPAD 2024. • Niepokojące szacunki Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dot. dalszego wzrostu spożycia alkoholu

Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Warszawie,
- Urząd Marszałkowski w Poznaniu,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowie Wielkopolskim,
- Sąd Rejonowy z zespołem kuratorskim w Ostrowie Wielkopolskim,
- Poradnie Leczenia Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim,
- Posterunek Policji w Sieroszewicach zs. w Rososzycy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieroszewicach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Sieroszewicach,
- Szkoły podstawowe z terenu Gminy Sieroszewice,
- Kościół katolicki – Caritas,
- ZHP- realizujący programy profilaktyczne,
- Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju Wsi Psary „Mała Ojczyzna”,
- Świetlice środowiskowe,
- Ośrodek Hipoterapii przy parafii w Latowicach,
- Zarządy Ochotniczej Straży Pożarnej,

V. Koordynowanie zadań Programu

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynowana przez Pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powołanego przez Wójta Gminy Sieroszewice.

2. Obsługę administracyjną i prawną Komisji prowadzi Urząd Gminy Sieroszewice.

3. Akty prawne regulujące kwestie konstruowania, finansowania i realizacji działań z przedmiotowego zakresu:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.);

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.);

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 ze zm.);

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338);

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450 ze zm.);

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 83);

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1540, ze zm.);

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153);

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.);

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.);

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236 ze zm.);

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

VI. Finansowanie zadań Programu

1. Źródłem finansowania zadań określonych w niniejszym Programie są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym tj. za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, tzw. „małpki”.

Plan wydatków programu będzie określała uchwała budżetowa gminy Sieroszewice w poszczególnych latach obejmujących program:

- w dziale 851- ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi,
- w dziale 851- ochrona zdrowia, w rozdziale 85153 zwalczanie narkomanii.

Środki finansowe niewykorzystane w danym roku budżetowym są przeznaczone na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w roku następnym.

2. Wynagrodzenie dla członków Komisji za wykonaną pracę w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w wysokości 1/15 przeciętnego wynagrodzenia obliczanego za poprzedni kwartał przez prezesa GUS, za każdy udział w posiedzeniu bądź innym działaniu związanym z działalnością Komisji.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności udziału potwierdzona przez przewodniczącego Komisji.

VII. Ewaluacja realizacji zadań programu

Ewaluacja jest badaniem wartości programu. Polegać będzie na ocenie stopnia realizacji wskazanych w gminnym programie celów podjętych zadań i analizą przypisanych do każdego zadania wskaźników ich realizacji. Jest niezbędna w przygotowaniu raportu z wykonania w kolejnym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i wskazania efektów jego realizacji.

Wójt przedkłada raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy program.

Materiały źródłowe:

1. J. Sierosławski, U. Sierosławska, *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną*. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r. ESPAD 2024. Warszawa 2024.
2. J. Moskalewicz, J. Sierosławski, K. Dąbrowska, *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne*, „Alkoholizm i narkomania”, 2005.
3. Redakcja: dr Artur Malczewski, dr Piotr Jabłoński. Raport 2023 Uzależnienia w Polsce. Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Warszawa 2023.
4. Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metody drzewa problemów – drzewa celów. Katarzyna Łukowska, Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Fundacja ETOH, Warszawa 2016.

5. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2025 roku, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2024.

6. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sieroszewice na lata 2025 – 2034.